

Het openluchtmuseum

Ze hadden er de leeftijd voor, dat bleek. Lynn en Renee keken naar de overige bezoekers van het openluchtmuseum. Ze zagen geen kinderen, geen jonge volwassenen, alleen maar ouderen en grijsaards.

- Zo oud zijn we toch niet? zei Lynn.
- Nee, dat zijn we niet, zei Renee.
- Volgens mij zijn we de jongsten hier.
- De jongste bezoekers? Misschien vinden we kinderen bij de papiermolen.
- Zo leuk is dat anders niet, een papiermolen.

Renee haalde een brochure uit haar tas, zocht de betreffende pagina op en wees een alinea aan. Onverschillig blikte Lynn naar de wervende tekst.

- Ik kan me niet voorstellen, zei ze, dat de hedendaagse jeugd het spannend vindt om zelf papier te maken, maar vooruit... ik gun ze het voordeel van de twijfel.
- Voor iemand die graag detectives leest, zei Renee.
- Ja, wat?
- Waarom zie je alleen oudere mensen? Omdat het een normale werkdag is.
- Ach, dat vergat ik. Er wordt in het zweet des aanschijns geploeterd en zo.
- Het is ook een schooldag, maar dat maakt niet uit. Het kan toch druk zijn bij de papiermolen.
- Scholen zijn dol op educatieve uitstapjes.
- Vooral als de kinderen actief kunnen deelnemen.
- Vertel mij wat, zei Lynn. Ik heb al heel wat strookjes in moeten vullen. Vreemd genoeg moet ik altijd geld meegeven, terwijl ik toch elk jaar schoolgeld betaal voor uitstapjes en dergelijke.
- Als je dochter het maar leuk vindt.
- Kinderen proberen gewoon te ontsnappen. Die moderne scholen doen je nog het meest aan Alcatraz denken. Ik moest laatst gymspullen gaan brengen, omdat ze die vergeten was. Nou, ik kwam niet eens binnen. Alles was afgesloten. Uiteindelijk mocht ik van de cipier haar gymtas door een kier aangeven.
- Misschien omdat de scholen tegenwoordig volstaan met computers en andere funzooi.
- Ik zei het al, het is net een gevangenis.
- En hier, zei Renee, die met een theatraal gebaar het openluchtmuseum presenteerde, ligt de oorsprong van die waanzin.
- Het oude Nederland, zei Lynn.
- Antieke boerderijen, oude rijtjeshuizen, molens, een kaasmakerij...
- Daar zijn misschien ook kinderen.

Ze begonnen aan de wandeling. Allereerst wilden ze de boerderijen bezichtigen. Steen voor steen waren zij op de oorspronkelijke locatie afgebroken, waarna ze hier waren opgebouwd.

- Eigenlijk een prima idee, zei Lynn, om al die oude gebouwen te verzamelen. Ze zouden Venetië af moeten breken.
- Venetië ligt niet in de weg, zei Renee, terwijl ze een piepend hek opende. Wat hier bewaard wordt, zou anders verdwenen zijn.
- De bouwvakkers hebben in ieder geval hun best gedaan. Zelfs het piepen hebben ze meegenomen. Een paar meter voorbij het hek bleven ze op het gereconstrueerde erf staan. Ze bekeken een langgerekte boerderij. Een zeer oude boerderij, maar hij oogde nog patent.
- Mooi, zei Lynn.
- Heel mooi, zei Renee.
- Gaan we binnen kijken?
- Nog even wachten.

Lynn blikte opzij naar een houten schuur die authentiek lag te wezen.

- Ik mis iets, zei Lynn.
- Renee volgde haar blik.
- Dieren?

- Nee, stront. Het dak is overigens keurig gedekt.
- Samen keken ze omhoog naar het rieten dak van de boerderij.
- Het komt inderdaad nogal clean over, zei Renee.
- Stel je deze boerderij nou eens voor, zei Lynn, met smerige muren, rottende deuren, vuil op het erf en een penetrante strontgeur.
- Ik denk niet, dat ze daarmee veel volk trekken.
- Dat bedoel ik. Het is net Disneyland. Je ruikt niets. Alsof je naar een beeldscherm zit te kijken.
- Maar 't is wel mooi, zei Renee.
- Te mooi, zei Lynn. Een paar eeuwen geleden hadden ze wel iets anders aan hun hoofd, dan een mooi rieten dak.
- Laten we gaan kijken.
- Renee voelde aan de tweedelige deur. Het bovenste deel bleek naar buiten te scharnieren, maar het onderste deel zat vast.
- Dit is niet authentiek, zei Lynn, tenzij ze kleine kinderen hadden.
- De twee vriendinnen keken nieuwsgierig naar binnen. Tot haar verrassing zag Lynn een pianoforte staan.
- Moet je zien! zei Lynn. Dat is de voorloper van de piano. Hoe komt die nou hier?
- Misschien waren het rijke boeren.
- O, vandaar dat mooie dak. Nee, echt, dit is onzin. In die tijd, vooral in het benepen deel van Nederland...
- Benepen deel?
- Het steile deel, waar men graag psalmen brulde.
- Nou, dan klopt het toch?
- Nee, dat klopt niet. Die lui speelden daar echt geen pianoforte bij.
- Als ze geen vuile muren hadden, de deuren niet rotten en je geen stront rook, kan die piano er ook nog wel bij.
- Mooie tegels, zei Lynn.
- Renee staaarde een tijdje naar de vloer.
- Vind jij trouwens, Lynn, dat ik andere tegels in de badkamer nodig heb?
- In jouw badkamer? Ik zou niet weten waarom.
- Nou, mijn jongste broer zei dat ik ze beter kon vervangen. Ze schijnen hevig te vloeken met de deur.
- Dan kun je beter de deur vervangen.
- Nee, de deur vond hij mooi.
- Vervang dan je broer.
- Die klok, die zou ik wel willen, zei Renee.
- Lynn blikte naar een grote, staande klok.
- Jij niet? vroeg Renee.
- Mijn bovenbuurman heeft zo'n nepper gekocht. Elk kwartier hoor je het geluid van de Big Ben uit een speaker komen, en hard. Ik overweeg een misthoorn aan te schaffen, maar dan een echte.
- Een misthoorn? O ja, de Theems, schepen en dergelijke.
- Mist.
- Ook. Kom, we lopen door naar de volgende boerderij.
- Luister goed naar het hek. Dat hebben ze niet overal, authentiek gepiep.

- En dan, zei Lynn, een restaurant dat lijkt op een modern treinstation.
- Dat is voor het contrast, zei Renee. Ben jij niet moe? Ik heb pijn aan m'n poten.
- Wat zeg je? vroeg Lynn luid. Het servies maakt zo'n herrie.
- De akoestiek is inderdaad waardeloos. Waar doet me dat aan denken?
- Aan het overdekte attractiepark.
- O ja, we zijn daar vorige week nog geweest, met de kinderen.
- Heel interessant, zei Lynn. Alle attracties waren niet alleen authentiek, ze stonden ook nog op hun oorspronkelijke locatie.

Renee glimlachte.

- Wat neem jij?

- Een thee en een appelgebak, zei Lynn. Ze hebben hier helaas geen gehaktstaaf.

- Dan neem ik hetzelfde, maar in plaats van thee neem ik koffie. En een roomsoes, want appelgebak heb ik gisteren al op.

Lynn glimlachte nu ook.

- Weet je, zei Lynn, ik dacht laatst nog, ik zou met niemand anders zo bevriend kunnen zijn als met Renee.

- Dank je.

- Serieus, we passen perfect bij elkaar, al ben jij iets jonger.

- Dat geeft niet. Iemand moet de oudste zijn.

- Ja, precies gelijk krijg je het nooit. Bijvoorbeeld, als we het over intelligentie hebben...

- Volgens mij bedienen ze hier niet, zei Renee, die reikhalzend naar het buffet keek.

- We zullen het zelf moeten gaan halen.

- Ik ga wel even.

- Mij best, jij hebt jongere benen.

Renee stond op.

- Zal ik betalen? vroeg Lynn.

Renee schudde nee en liep naar het buffet.

- Je bent mijn beste vriendin! riep Lynn haar na.

In de auto las Lynn de brochure.

- Niet te hard, graag, zei ze zonder op te kijken.

Renee keek naar de snelheidsmeter.

- Hij zit pas in z'n drie.

- Ik lees en als je leest, terwijl je rijdt, kun je misselijk worden.

- Alleen maar als je omlaag kijkt, zei Renee.

- Tenzij, ging Lynn eigenwijs verder, je langzaam rijdt.

- We zitten op de snelweg, beste vriendin. Ik mag hier niet langzaam rijden.

Lynn zag een kilometerpaaltje staan. Vierenzeventig stond er op.

- Je mag hier niet harder dan vierenzeventig.

- Dat kan niet, zei Renee.

- Het stond er toch.

- Waar dan?

- Daarnet, op een paaltje.

- Op een laag paaltje langs de weg?

- Ja.

Renee blies een lok haren voor haar ogen weg.

- Waarom lees je nu de brochure?

- Ik vraag me af, zei Lynn, of de kaasmakerij wel origineel was. Alles blonk van het aluminium.

- O, dat. Nee, die hebben ze nagebouwd. Omdat ze de kaas verkopen, moet de kaasmakerij voldoen aan hedendaagse voorschriften, vanwege de hygiëne. Alleen de recepten zijn origineel.

- Kaas is zout, van kaas loop je niets op.

- Vergeet het maar, zei Renee. Van kaas kun je behoorlijk ziek worden.

- Authentiek ziek?

- Echt ziek.

- En schimmelkaas dan? Dat is toch bedorven kaas?

Renee reikte met haar rechterhand naar de brochure. Ze bladerde naar een andere pagina, tikte op het papier en zei:

- Dit is veel interessanter.

- De eendenkooi?

- Je dochter wilde toch een hondje?

- Ja? Je wilt dat ik haar een verklede eend geef?
  - Nee, natuurlijk niet. Zo'n kooikerhondje, dat is een heel geschikte hond voor haar.
  - Een hond in een eendenkooi. De hond verkleedt zich?
  - Nee, trut. Lees de tekst nou eens.
- Lynn liet haar ogen over de tekst gaan.
- Hm... zei ze, de hond lokt eenden een steeg in, waar ze vervolgens worden afgemaakt. Lijkt me inderdaad een prima beest voor in de grote stad.
  - Ze zijn heel speels.
  - Zo kun je het ook noemen.
  - En lief voor kinderen.
  - Ze krijgt geen hond.
  - Niet?
  - Nee, zei Lynn. Ze wil wel een hond, maar die krijgt ze niet. Ik vind dat je in de stad, zeker in het centrum, geen huisdieren moet houden.
  - Ik woon in een dorp, zei Renee.
  - Als jij slim bent, neem je evenmin een hond. Jij moet naar je werk. Dat beest jankt de hele dag.
  - Wel jammer, eigenlijk. Ik zou best een hond willen hebben.
  - Doe als mijn bovenbuurman. Neem een elektronische, die blaft wanneer het jou uitkomt.
  - Zeker elk uur?
  - Als jij dat wilt.
  - Ik heb liever een echte hond.
  - Koop dan een virtuele hond, via het internet. Die wordt in bits afgebroken, door een kabeltje gestuurd en bij jou weer in elkaar gezet.
  - Dat is niet hetzelfde.
  - Je ruikt geen stront, bedoel je?
  - Precies. Het blijft plat.
  - Wat maakt het uit, zei Lynn. Ze vouwde de brochure dicht en gooide hem op de achterbank. De maatschappij verandert toch.
  - Wat verandert er dan?
  - Echtheid wordt een luxe. We zullen steeds vaker genoeg moeten nemen met een kopie, of een reconstructie.
  - Op die manier...
  - Maar, ging Renee verder, onze vriendschap is echt.
  - Zo is dat, zei Lynn. Die krijg je niet door een kabeltje.
  - Past helegaar niet.
  - Je krijgt onze vriendschap niet eens door een flink formaat rioolbuis.
  - Zinloos, zei Renee.
  - Begin er maar niet aan.
  - Overigens, ik kan hier wel even langzamer rijden. Het landschap is zeer de moeite waard. Draai een raampje open, ze hebben net de mest uitgereden.
  - Misschien wil je vierenzeventig rijden?
  - Dat is een heel mooie snelheid, zei Renee.
  - Je bent mijn beste vriendin, zei Lynn.
  - Als we dadelijk even stoppen, moet je eens naar je portier luisteren.
  - Het piept?
  - Als de beste.
  - Waarom stoppen we dadelijk? vroeg Lynn.
  - Ik moet tanken. Kunnen we gelijk een gehaktstaaf nemen.
- Lynn knikte instemmend.
- Echte vriendschap, zei ze, dat is toch wel het belangrijkste.